

JAK JSEM URAZIL KOMUNISTICKOU STRANU ČESKOSLOVENSKA

Vzpomínka na dobu, kdy u nás vládli stalinisté (7. pokračování)

V roce 1960 jsem se léčil v Tuberkulózní léčebně Janov u Mirošova, okres Rokycany. Zpočátku jsem užíval streptomycin, Nidrazid (INH) a PAS. Později mi také zkoušeli Benzacyl a Tebrazid. Léky mi dobře zabíraly a 2. dubna 1960 mi ošetřující lékař při rentgenování řekl, že se můj plicní nález celkově zlepšuje. Chodil jsem pravidelně na leháru a moje chuť k jídlu vzrůstala. Přestěhovali mě na běčko, kde byli lehčí pacienti, kteří měli volnější režim. Chodili jsme do parku a hráli jsme volejbal. Neměli jsme rádi ukrajinský streptomycin, protože po jeho aplikaci většina z nás kulhala. Jeho vpíchnutí mělo totiž stejný účinek jako kopnutí koně. Na štěstí byl brzy nahrazen českým streptomycinem, který k nám byl šetrnější.

Užívání velkého množství antituberkulotik mělo vedlejší nežádoucí účinky, které musely být léčeny dalšími léky jako je například B – komplex, kyselina glutaminová, Pangamin, Pyridoxin a nakonec i Meprobatat. Léčil jsem se na Neurologické klinice v Plzni, kde zjistili, že mám těžkou pseudoneurastenii při základním onemocnění 002 to je tbc. Dále konstatovali, že nelze vyloučit polyneuritis při aplikaci antituberkulotik, vzhledem k potížím udaným v anamnéze: bolesti hlavy, v kříži a mezi lopatkami, brnění v dolních končetinách, při změně polohy hlavy vertigo, nechutenství, meteorismus. Pacient je nervózní, přecitlivělý, má pocity úzkosti zvláště po rozčilení, nespavost a malátnost. Podle neurologického nálezu byla zjištěna výrazná celková astenie, tremor víček, inervace na mozkovém nálezu je celkem symetrická, taktilní a vibrační citlivost je normální, Lasségue je negativní, Py jevy jsou negativní.

Závěr: neurovegetativní dystonie v rámci těžšího pseudoneurastického syndromu při základním onemocnění tbc. Drobné vertebrogenní chronické algie C a LS úseku nelze vyloučit. Jinak je neurologický nález normální. Doporučuji rentgen C a LS páteře a rozhodně doplnit vyšetření psychiatrické! Zatím užívat Meprobatat 3 x 2 tabletky a roborancia. Průběžné neurologické sledování.

Od 16. srpna 1961 mi posudková komise sociálního zabezpečení Okresního národního výboru v Domažlicích snížila invalidní důchod ve výši 760 Kč měsíčně na částečný invalidní důchod ve výši 456 Kč měsíčně, což odůvodnila zlepšením mého zdravotního stavu a možností přivýdělat si výkonem lehkého administrativního zaměstnání na kratší pracovní dobu. Marně jsem komisi vysvětloval, že ještě nejsem zdrav a užívám léky proti tuberkulóze, které mají vedlejší nežádoucí účinky a ty vyžadují léčení na Neurologické klinice v Plzni. Předložil jsem i neurologické nálezy, které dokazovaly, že jsem práce neschopen. Předseda posudkové komise soudruh Příbek mi oznámil, že jeho jednání na školském odboru ONV Domažlice ve věci mého umístění bylo neúspěšné a řekl mi, abych dojížděl do Kdyně a pracoval tam jako dělník ve strojárnách. Pochopil jsem, že je to další mimořádně nebezpečný a bezohledný útok stalinistů na mé zdraví, odmítl jsem to a oznámil Dr. Mulačovi. Ten mi slíbil, že napíše sociálnímu odboru ONV Domažlice, aby trval na mém umístění ve školství, kde bych mohl být zaměstnán v knihovně, muzeu, jako tajemník na škole apod.

Stanislav Gryc

Z hradu zámek aneb Jan Popel z Lobkowicz: (1510-1570) a Horšovský Týn

Jedním z nejstarších českých šlechtických rodů, jehož členové se dosud hlásí ke své vlasti, je rod Lobkowiczů. Do českých dějin, řečeno moderním jazykem – na českou politickou scénu, vstupují Lobkowiczové ve 14. století, i když pověsti jim připisují původ daleko starší. „Popel jsem a popel budu“ – tak znělo rodové heslo. V průběhu staletí se tento šlechtický rod rozděloval na několik větví. Nejznámější jsou snad Hasištejnští z Lobkowicz, a to díky Bohuslavu Hasištejnskému z Lobkowicz, který zemřel v roce 1519 a byl ve své době významným básníkem a spisovatelem. Horšovotýnský Jan z Lobkowicz pocházel z větve bilinské (Bílina na Ohři) a stal se zakladatelem větve tachovské. Jeho otcem byl Děpold, spojenec jak Jiříka z Poděbrad, tak Ladislava Jagellonského a odpůrce Matyáše Korvína. Jeho syn Jan pak se dožil klidnějších poměrů a jako správný katolík byl věrným přívržencem Ferdinanda I. Habsburského. Stal se nejvyšším komorníkem – měl dohled nad „komorou“ – státní pokladnou, pak i prezidentem komory a v roce 1554 byl i nejvyšším pražským purkrabím. Králi půjčoval i peníze. To asi napomohlo i tomu, že když v roce 1530 zemřela Zikuna, manželka Volfa z Ronšperka a ten zůstal bez dědiců, oženil se i navzdory svým vlastním příbuzným s Kateřinou z Lobkowicz, sestrou Jana mladšího z Lobkowicz a díky tomuto příbuzenství a také díky přízni panovníka Ferdinanda I. Největší památkou na Janovu působnost v Horšovském Týně zůstává zdejší zámek. Když v roce 1547 zdejší hrad spolu s městem vyhořel, rozšířil ho Jan a nechal i přestavět do „moderní“ podoby – z gotického hradu (jenž ovšem zůstal z části zachován – viz hlavně severozápadní palác se slavnou gotickou kaplí) a hrad se změnil v renesanční zámek. Hlavní znaky, na první pohled patrné, nese především východní křídlo s předbráním, kterým se dnes do tohoto goticko – renesančního objektu vchází z náměstí.

V poslední době obnovená krásná psaníčková sgrafita i renesanční štíty, které mají doplňovat štíty městských domů, s nimiž tvořily harmonický celek, jasně ukazují nejen na dobu svého vzniku, ale i na bohatství a politický vliv tehdejšího majitele nejen Horšovského Týna, ale i právě vznikajícího rozsáhlého panství, jehož budování dokončil Janův mladší syn Vilém, politicky ovšem (na rozdíl od svého otce) neúspěšný, i když právě Vilém je pravděpodobně zakladatelem horšovské obory, která pomalu vstává z mrtvých.

Marie Špačková

Z pedagogických zkušeností pěti učitelských generací, XX. část

„...nebo škola dobrá základem dobrým povždy být má pro život dobrý, dílem svým požehnaný a bohatý! Žák pak a frekventant (absolvent) její má vjiti život svůj vlastní nohou pevnou a jistou, a• už kdekoli neb v čemkoli natrvalo se zakotví! A netoliko připraveností svou učebnou k řemeslu svému, nebo ku studiím vyšším, nýbrž obzvláště v příkladných a chalyhodných mravích křesťanských, bližní své předcházaje ...“

Dnes uvedený krátký citát z dopisu mého předka J. E. K. (hodně zkrácený), je věnován „příkladné křesťanské mravnosti“ žáků opouštějících (v XVIII. století) venkovskou základní školu. Myslím, že dnešní absolventi, našich škol venkovských, ale zřejmě tím méně městských, by sotva mohli projít Kramatovým „sítím mravnosti a opravdovosti“, (jak na jiném místě napsal), z roku 1798!

I když jsem už opravdu hodně let mimo „školské ovzduší“, přece denně chodím vlastní s očima „široce rozevřenýma a právě tak citlivě naslouchám pozorováním i zkušenostem mých dosud vyučujících kolegů“, i „veřejnosti“ – kupříkladu společenstevních ve vlacích, ovšemže též hovorům školáků samotných, ale též duchovním církví.

Co mi nejvíc vadí a „překáží“ v rozhovorech mladé generace, je bezmezná hrubost a „vulgarity“ nejen ve výrazech, ale zároveň také v jednání! Netroufal bych si ani před dobrými přáteli opakovat výrazy, jakými „jmenuji“ své učitele, jiné dospělé, někdy i své vlastní rodiče! Vůbec už ani raději nemluví o „oslovování“ navzájem mezi sebou, zvláště když hovoří o nepřítomných. Zdá se mi, že „načapávám“ také častěji a častěji žáky našich základních škol „účelně trávit svůj volný čas a čekání na povětšinou zpožděné spoje se zapálenou cigaretou, lahvi „tvrdé“ lihoviny – a nejednou jsem zastihl sotva dospívající mládence pilně „sexující“! Dospělých – ani bývalých učitelů si vůbec nevšímají – a nedají se ve svém „dospělém chování“ vůbec nikým a ničím rušit, nebo jakkoli omezovat!

Ovšem – jak pravil „moudře“ nedávno jeden z našich předních politiků: „...Tak nám konečně dorůstá nová, sebevědomá a sebejistá mládež, - nezatížená už temnými stíny a prohřešky nedávné totalitní minulosti – a budme za to velmi a velmi vděční...!“ (Volně z paměti citováno). A zase mi v mysli ožívá nedávna vzpomínka na úplné zdevastovanou – ještě před 20 lety vzorně udržovanou a doslova „rekreační“ nádražička na Domažlicku, Poběžovicu, Horšovskotýnsku, Bělsku a Tachovsku – dnes naprosto zničená a pomalovaná nechutnými obrázky s řekněme „nevkusnými“ nápisy – a samozřejmě i „nacisticko-fašistickou tematikou ...“

Zas, v závěru svého dnešního „povídání o staré a nové škole“ budu citovat z dopisu svého předka J. E. K. – z konce XVIII. stol.: „A tak kantoru na škole vesské ten převzácný a slavný oukol zadán jesti, na ochranu i záchranu čistých, jasných a bezelstných duší dětských všeho vždy a vůbec podniknouti, by čistota a pravdivost jich až do časů dospělosti ouplně i samostatnosti jich v vlastním svém žití, co možná své původnosti a prostoty provždy si uchovala a v dobrém zachována býti mohla ...!“

(Pokračování).

Mgr. Jan Prokop Holý, Hostouň